

DAN PĂLIMARU

... atrum nemvs imminet umbra

Vergilius, Aeneida, Cartea I, versul 165

De ce *NEMVS*? Care ar fi denumirea potrivită pentru o revistă nouă, nevoită să-și facă loc într-un univers de publicații suprasaturat și concurat masiv de o adevărată industrie a informațiilor?

Trăim într-o lume rapidă și dinamică, aflată într-o schimbare perpetuă, în care motorul predominant și omniprezent este dimensiunea materială. Una din consecințele directe ale progresului tehnico-științific modern a fost accentuarea posibilităților de acumulare materială. Transformarea resurselor naturale în produse finite a atins cote altădată de neimaginat, punând la dispoziția societății umane o cantitate de bunuri tangibile fără precedent în trecutul cunoscut. Mai multe produse alimentare, mai multe haine, mai multe mașini, mai multe ... orice. Orice nevoie umană posibil a fi concepută și exprimată într-o formă oarecare este astăzi îndeplinită.

Un alt aspect care merită remarcat este legat de interacțiunea indivizilor în cadrul societății. Abilitatea unui ansamblu unitar bazat, în evoluția sa, pe relații interumane, este în dependent de capacitatea sa de a oferi indivizilor compoziții modalități din ce în ce mai eficiente de interacțiune, șanse de cooperare, o mai bună comunicare, în ultimă instanță. Fără îndoială, astăzi există o multitudine de posibilități de comunicare. Telefonia este deja un serviciu ușor accesibil. Rata accesului la rețeaua de internet și viteza de transfer a datelor prin acest mijloc sunt într-o constantă și continuă creștere. O dezvoltare similară, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ, o are infrastructura de transport. Putem să ne întâlnim din ce în ce mai rapid și mai confortabil, față în față. Putem să vedem și să explorăm locuri în perioade în care înaintașii noștri abia puteau atinge orizontul vizibil.

Ceea ce sporește, în primul rând, prin toată această plajă de interacțiuni este bogăția cunoașterii umane. Știința, ideile, produsele creației umane nu pot exista și nu se pot dezvolta dacă sunt ascunse, dacă nu sunt împărtășite. Dezbaterea, controversa, dialogul sunt esențiale pentru noutate, pentru valoare, pentru acel plus pe care omul poate și trebuie să-l aducă amorfului, pentru a pune în ordine haosul care îl înconjoară.

Ne descurcăm din ce în ce mai bine în acest sens. În fața curajului și tenacității inteligenței umane nu mai există limite, nu există opreliști. Nu există bariere în fața capacitatii noastre de a ne manifesta în cadrul universului, pe care putem, din în ce mai mult, să-l înțelegem, să-l explorăm și poate chiar să-l supunem.

Și totuși, se pierde ceva. În această lume materială în care suntem înconjurați de multe obiecte tangibile, care fac din în ce mai mult parte integrantă a modului nostru de viață, fie că e vorba de cheile de la mașină, telefon mobil, computer portabil, în care un semen din celalătă parte a planetei ne este adesea mai apropiat decât vecinul de peste drum, apare din când în când o senzație de pierdere, un *tertium non datur* care pare să fie uitat sau rătăcit sau încă necunoscut.

Prin NEMVS încercăm să vă oferim posibilitatea de a găsi ceea ce lipsește. Noi credem că este vorba despre profunzimea existenței umane. Dincolo de accesoriile și zorzoanele societății moderne, globale, există, în fiecare individ și în fiecare națiune, lucruri care scapă și care sunt dincolo de coeficienti, dincolo de indicatori, dincolo de rata de creștere economică, de dobânzi bancare, de salarii medii, de toate impulsurile de care suntem înconjurați și care ne bombardează prin toate mijloacele de comunicare actuale.

În China, de exemplu, există Marele Zid, în Egipt există piramidele și Sfinxul, chiar și națiunile tinere, cum ar fi Statele Unite, au portretele părinților fondatori săpate în stâncă. Toate acestea sunt priveliști care oferă o clipă de liniste în mijlocul neconcenitului zbucium modern, o clipă atât de necesară pentru a putea aprecia ceea ce se acumulează.

În latină, *nemus* este dumbrava, pădurea Tânără în care soarele pătrunde în voie printre crengile de stejar, plantația sacră a zeilor, a gardienilor tradițiilor, simbol al trăiniciei și bogăției

spiritului uman. În *NEMVS* veți putea rătăci în voie, să veți putea bucura de un ceas de relaxare, veți uita pentru o clipă de nebunia zilnică, veți găsi bogății spirituale acumulate în milenii de existență. Dincolo de clipa omniprezentă, există veșnicie, există un *NEMVS* mereu verde, pe care să-l invităm să-l descoperim împreună.

... atrum nemvs imminet umbra

Why *NEMVS*? What would make a good name for a new magazine, forced to make its own way into an oversaturated universe of publications, successfully concurred by a whole industry of information?

We live in a fast and dynamic world, in a neverending change, governed by the material dimension. One of the direct consequences of the technical and scientific progress of the past years is the large range of material possibilities. The transformation of the natural resources into finite products has reached unimaginable quota, giving the modern society the luxury of having a huge quantity of goods. More food, more clothes, more cars, more ... anything ! Any possible, hypothetical human need is nowadays ready to be fulfilled.

Another aspect worth mentioning is that of the interaction of individuals inside the society. The ability of this whole mechanism, based on the interaction of individuals, is depending on its being capable of offering the mentioned individuals new ways of interacting, better chances of cooperation, and an improved way of communicating. There is no doubt that nowadays, the communication techniques are very complex. The telephone is one of the easiest ways. The internet is another option, especially since it is used more and more. There is a notable growth inside the transportation structure- people can meet faster and in a more comfortable manner. We can see places and explore things that our forefathers could reach in ages.

The main consequence of all these changes is the growth of human knowledge. The science, the products of the human creation, cannot grow and develop if hidden. The debate, the dialogue, the controversy are compulsory in order to have valor, progress and to have the spark which the man can bring to chaos and tame it.

We are doing better and better; there are no apparent fences to stop the human intelligence. There are no limits in our way of manifesting inside the universe that we can, now, explore, know and possibly conquer.

And yet, something is lost. In this material world, we are surrounded by real objects that form our reality, whether we speak about the car keys, our cell phone, or laptop (through which we are closer to a stranger from the other side of the globe than to our very neighbour), some things are missing and, sometimes, there is a *tertium non datur*, still unknown, still lost.

Through our magazine, *NEMVS*, we are trying to offer you the possibility of finding that which you miss. We think it is all about the depths of the human existence. Far beyond the objects and touchable things of the human world, there is something withing each man, each society, that surpasses the usual indicators, the rate of economical growth, bank interests, wages, and all the impulses that hit us from everywhere.

In China, for instance, there is the Great Wall; in Egypt, there are the Sphynx and the pyramids. Even young states like the USA have impressive carvings of presidents inside the rocks of a mountain. All these are peaceful moments inside a troubled modern world, so needed to actually value what it is gathered inside a society.

In Latin, *nemvs* means grove; the young forest in which the sun gently filters through the oak branches, the sacred garden of the gods, of the guardians of the ancient ways, symbol of immortality and richness of the human spirit. In *NEMVS*, you can all wander in peace, you can enjoy a moment of quietness, you will forget about the madness of reality, you will find spiritual wealth kept for centuries.

Somewhere beyond "now", there is "forever", there is *NEMVS*, always young, always green, ready to be discovered.

IOSIF VASILE FERENCZ

***La Tène-ul timpuriu și mijlociu
pe cursul mijlociu al Mureșului¹***

Cele mai vechi izvoare scrise care consemnează informații de ordin geografic și istoric referitoare la spațiul intracarpatic le datorăm lui Herodot care, în secolul al V-lea a. Chr., îi menționează pe agătârși pe râul *Marisos*², momentul marcând debutul protoistoriei acestei zone³. Din perspectiva sistemelor cronologice clasice, protoistoria este perioada de timp care se suprapune peste sfârșitul primei vârste a fierului, acoperă întreaga durată a celei de a doua și este întreruptă de epoca romană. În zona la care ne-am referit, aceasta continuă după momentul părăsirii provinciei Dacia, în perioada marilor migrații de pe parcursul mileniului I al erei creștine⁴. În lucrarea de față ne propunem să abordăm numai un segment cronologic al protoistoriei, anume primele etape din evoluția celei de a doua vârste a fierului.

Cunoașterii celei de a doua vârste a fierului în Transilvania i-a fost acordată o mare atenție din partea istoricilor. Contribuțiile lor, raportate la intervalul de timp și la teritoriu, sunt însă repartizate neuniform. Concret, ultimelor două secole înainte de cucerirea romană le-au fost dedicate numeroase studii, articole, monografii

¹ Subiectul pe care îl propun cititorilor revistei *Nemus* a constituit tema tezei de doctorat, coordonată de prof. univ dr. Ioan Glodariu, susținută public în 9 martie 2007 la Universitatea “Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca. Demersul a fost finalizat în volumul *Celții pe Mureșul Mijlociu*, apărut la Sibiu, în 2007, în colecția *Biblioteca Brukenthal*, XVI. Cu acest prilej, prezintăm, pentru un public mai larg, principalele coordonate ale rezultatelor cercetărilor.

² Herodot, *Istori*, IV, 48, în *Izvoare privind istoria României*, vol. I, București, 1964, p. 31.

³ M. Babeș, R. Harhoiu, s. v. *protoistorie*, în *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, București, 2000, p. 383.

⁴ *Ibidem*, p. 383-386.